Luonnonvarakeskus

Dnro 3204/00 00 02 00/2018

31.10.2018

Asia: *VNS 2/2018 vp Valtioneuvoston paikkatietopoliittinen selonteko*

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Lausunto

1 Johdanto

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Luonnonvarakeskuksen asiantuntijalausuntoa Valtioneuvoston paikkatietopoliittisesta selonteosta. Selonteon tarkoituksena on linjata, minkälaisia paikkatietoja yhteiskunnassa tarvitaan sekä miten niiden tuottamista, hallintaa ja jakelua kehitetään ja miten niiden käyttöä edistetään.

2 Lausunto

Yleistä

Luonnonvarakeskus pitää selontekoa ja sen ehdottamia kehittämistoimenpiteitä pääpiirteissään hyvinä.

Vaikutus paikkatietoaineistojen tuotantoon

Luonnonvarakeskus tuottaa useita yhteiskunnallisesti merkittäviä aineistoja. Aineistojen tuotanto pyrkii vastaamaan mahdollisimman hyvin eri tahoilta juontuviin ja aineistokohtaisesti vaihteleviin vaatimuksiin (esimerkiksi loppukäyttäjien tarpeet, aikasarjojen vertailukelpoisuuden vaatimus, yleiskäyttöisyys, erilaisten raportointivelvoitteiden täyttäminen ja EU:n Inspire-direktiivin säädökset ja ohjeet). Selontekoon pohjautuvaa toimijoiden velvoittamista tietynlaiseen aineistontuotantoon tuleekin tarkkaan harkita, jotta nykyisten aineistojen ja palveluiden taso ei heikkene, eikä jouduta hukkaamaan resursseja erillisten aineistoversioiden tuottamiseen ja hallintaan. Lisäksi on huolehdittava siitä, että aineiston tuotanto ja kehittäminen on riittävällä tavalla resursoitu.

Tutkimuksen, kansalaisten ym. muiden tahojen huomioonotto

Tiivistelmän mukaisesti selonteon tavoitteena on velvoittaa kaikki julkishallinnon toimijat huolehtimaan paikkatiedon yhteiskäyttöisyydestä ja saatavuudesta siten, että ne ovat mahdollisimman tehokkaasti julkisen hallinnon ja yritysten hyödynnettävissä. Luonnonvarakeskus katsoo että paikkatiedolla on merkitystä **yhteiskunnallisten ratkaisujen tuottamisessa**, oli ratkaisuja ja analyysejä sitten

tuottamassa yritys, viranomainen, tutkimus tai esimerkiksi kansalaiset. Selonteon toimenpiteiden toteutuksessa ei siis tule rajautua vain tavoitteessa mainittuihin tahoihin (julkishallinto ja yritykset), vaan laajemmin parantaa edellytyksiä eri toimijoiden avulla saavutettaviin ratkaisuihin.

Tarve toimivista tulkinnoista aineistojen tietosuojan ja käytettävyyden vaatimusten tasapainottamisessa

Paikkatiedoilla on erityispiirteitä tietosuojatulkinnoissa. Sijainnin avulla melkein mitä vain voidaan yhdistellä ja helposti henkilötiedoksi tulee tulkittua laaja joukko tietoja (esimerkkinä vaikkapa tieto maaperän ominaisuuksista). Liian pitkälle viety tulkinta paikkatiedon henkilötietoluonteesta vaikeuttaa joskus ympäristön tilan seurannan kannalta välttämättömien tietojen saatavuutta. Selonteon toimeenpanossa olisi hyödyllistä määritellä tietosuojan ja käytettävyyden väliseen tasapainoiluun toimivia tulkintoja, jotka mahdollistavat tietojen sujuvan käytön.

Ilkka. P. Laurila

Kehitysjohtaja

Lausunnon valmistelijat: *Hanna Huitu, tutkija*

Eeva Lehtonen, tutkija